

2005, or. Chișinău, str. Cosmonauților, 9
tel. (373 22) 82-33-53, Fax (373 22) 82-33-66, (373 22) 82-33-34-12
Email: mail@fisc.md

„ 21 ” noiembrie 2013 nr. 26–11/1–14 –1131/9187

IFS teritoriale Direcția generală a marilor contribuabili

Privind confirmarea documentară a achizițiilor efectuate de la persoanele fizice cetățeni

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, pe marginea multiplelor adresări parvenite atât din partea organelor fiscale teritoriale, cât și din partea contribuabililor privind modul de confirmare documentară a achizițiilor făcute de la persoanele fizice cetățeni și, în acest context, regimul aplicării dispozițiilor art.24 din Codul fiscal, precum și întru executarea Deciziei Consiliului Consultativ nr. 315 din 24 octombrie 2013, comunică următoarele.

Conform prevederilor art. 44 alin. (7) din Codul fiscal, în scopuri fiscale se pot folosi metode de evidență financiară bazate pe prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară care nu contravin prevederilor Titlului II al acestuia. Respectiv, pentru a confirma orice operațiune economică, inclusiv cea care constă în achiziția bunurilor de la persoane fizice, urmează a se conduce de prevederile Legii contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007 (în continuare Lege), Standardelor Naționale de Contabilitate și altor acte normative care reglementează aspectele ținerii evidenței financiare de către diferiți subiecți ai economiei naționale.

Astfel, conform art. 17 alin. (1) din Lege, deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate se interzic.

Conform art. 20 alin. (1) lit. d) din Lege, formularele tipizate cu regim special se utilizează în cazul achiziționării activelor de la furnizori – cetățeni.

Astfel, menționăm că în funcție de specificul activității desfășurate, agenții economici vor utiliza formularele cu regim special stabilite prin Nomenclatorul formularelor tipizate de documente primare pe regim special, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.294 din 17 martie 1998 *cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova” nr.406-II din 23 decembrie 1997.*

Astfel, informația conținută în documentele justificative se va reflecta și se va acumula în registrele contabile, în baza cărora vor fi întocmite rapoarte statistice și fiscale.

Prin urmare, agenții economici care achiziționează de la persoane fizice cetățeni diverse produse agricole, cereale și produse procesate din cereale, alte produse, etc. sânt obligați să utilizeze în activitatea financiar-contabilă formularul tipizat de document primar cu regim special - actul de achiziție a mărfurilor, introdus în pct.8 al anexei nr.1 al Hotărârii sus numite.

Suplimentar la actul de achiziție a mărfurilor, întreprinderea ce colectează produse agricole poate, în caz de necesitate, întocmi Fișele de recepție-calculație (formularele tipizate FR 1–9, 11, 15, 18–23) sau Borderoul de achiziție a produselor agricole de la populație (formularul tipizat BA-24), aprobate prin Hotărârea Guvernului menționată, care servesc pentru reflectarea datelor specifice privind produsul achiziționat. Datele în cauză prezintă

ulterior interes în procesul de prelucrare a produsului achiziționat, în organizarea evidenței potrivit normelor tehnologice stabilite, la calcularea adaosului, discountului la efectuarea achitărilor cu furnizorul etc. Însă atenționăm că în nici un caz transmiterea dreptului de proprietate asupra oricărui bun prin aceste documente nu se confirmă, dat fiind faptul că formele în cauză se semnează numai de reprezentanții agentului economic - achiziționar.

Conform Instrucțiunii *privind modul de completare a actului de achiziție a mărfurilor* (în continuare Instrucțiune) aprobată prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.130 din 30 septembrie 2010 *cu privire la aprobarea formularului tipizat de document primar cu regim special "Act de achiziție a mărfurilor"*, actul de achiziție a mărfurilor este un formular tipizat care se întocmește de către entitate în două exemplare în cazul achiziției mărfurilor (*valorilor sau bunurilor*) de la persoanele fizice care nu practică activitate de întreprinzător (cetățeni), indiferent de momentul achitării mijloacelor bănești și trebuie să conțină toate elementele obligatorii.

Pentru a verifica autenticitatea tranzacțiilor de achiziții a bunurilor de la persoanele fizice care nu practică activitate de întreprinzător (cetățeni), organul fiscal, conform procedurii stabilite de art.226 din Codul fiscal, citează persoanele respective pentru a depune documente, informații, mărturii aferente operațiunilor de vânzare-cumpărare.

Totodată, organul fiscal urmează să efectueze verificări de contrapunere la autoritatea publică locală (primărie) pentru a confirma sau infirma faptele expuse de persoana fizică citată, inclusiv a identifica și verifica persoanele care figurează ca furnizor în actele de achiziții a mărfurilor (dacă nu sunt decedate, dacă sunt deținători de terenuri agricole, etc.).

De asemenea, organul fiscal va verifica prin efectuarea controalelor de contrapunere sau prin interpelări oficiale către organele abilitate, faptul dacă la momentul semnării actului de achiziții persoanele vizate nu erau plecate peste hotare, nu erau recrutați în armată sau sunt privați de libertate, etc.

În cazul în care în cadrul efectuării unui control fiscal se depistează:

- procurarea producției agricole de la producătorii-întreprinzători, care doresc să evite fraudulos eventualele obligații fiscale aferente veniturilor și livrărilor de bunuri, cât și legalizarea tranzacțiilor din contrabandă;

- majorarea sau diminuarea prețurilor achitate real pentru producția procurată;

- neprezentarea actului de achiziții a mărfurilor sau prezentarea acestuia cu date neveridice;

- manipularea cu numerarul disponibil, etc., organul fiscal va reflecta acest fapt în actul de control fiscal, cu descrierea obiectivă, clară și exactă a factorilor ce au influențat la tranzacțiile menționate, cu referire la documentele de evidență respective și la alte materiale, indicându-se actele normative încălcate.

Pe marginea rezultatelor constatate în actul de control, organul fiscal va emite Decizia asupra cazului de încălcare a legislației cu aplicarea amenzii, după caz:

- conform art. 253 alin. (1) din Codul fiscal, amendă în mărime de 10 000 lei pentru neprezentarea de explicații, date, informații și documente, necesare organului fiscal, asupra problemelor care apar în timpul controlului;

- conform art. 257 alin. (2) din Codul fiscal, pentru folosirea blanchetelor de documente primare de un alt model decât cel stabilit prin act normativ în vigoare, precum și folosirea tipizatelor de documente primare plastografiate sau străine (inclusiv facturile fiscale), amendă egală cu suma operațiunilor economice înscrise în astfel de documente;

- conform art. 257 alin. (5) din Codul fiscal, amendă de 50 000 de lei, cu calcularea impozitelor și taxelor respective conform art.189 alin.(2) din Codul fiscal, pentru ținerea parțială a evidenței contabile (lipsa actelor de achiziție a mărfurilor, cât și

întocmirea neconformă a acestora, ș.a.), ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal.;

- conform art. 295 alin. (3) din Codul contravențional, amendă de la 20 la 75 unități contravenționale aplicată persoanei responsabile de întocmirea, semnarea și prezentarea documentelor primare pentru neîntocmirea documentelor primare și a documentelor primare cu regim special ori nerespectarea cerințelor de perfectare a acestora, perfectarea incompletă sau inadecvată a documentelor primare și a documentelor primare cu regim special ori prezentarea acestora în contabilitate cu întârziere.

Prin urmare, constatăm că anume actul de achiziție a mărfurilor, prin care se justifică achizițiile de la persoanele fizice neînregistrate într-o oarecare formă organizatorico-juridică, va servi drept bază pentru agentul economic - achiziționar la includerea valorii achizițiilor în costul vânzărilor și ulterior, conform art. 24 alin. (1) din Codul fiscal, în componența cheltuielilor deductibile la determinarea venitului său impozabil. În caz contrar sau în cazul în care actul de achiziție a mărfurilor a fost completat cu date neveridice, deducerea unor asemenea cheltuieli se va efectua, în condițiile acțiunii art. 24 alin. (10) din Codul fiscal, în mărime de 0,2% din venitul impozabil.

Concomitent, atenționăm că în cazul în care în timpul controlului au fost depistate cazuri de documentare fictivă a achizițiilor de la persoane fizice neimplicate, organul fiscal va transmite documentele organelor de drept pentru a fi examinate potrivit art.335¹ al Codului penal „Falsul în documente contabile”.

În contextul celor relatate, se abrogă circularele emise anterior în adresa IFS teritoriale la subiectul abordat, și anume:

- nr. (17-2-09/1-1047-4613)38 din 01 decembrie 2003;
- nr. 26-11/1-14-1029/8344 din 16 octombrie 2013.

Reieșind din cele menționate, se atenționează șefii IFS teritoriale și DGMC despre necesitatea respectării stricte a recomandărilor vizate, precum și a celor enunțate în scrisoarea IFPS nr. 26-10/3-12-4133/6367 din 30 iulie 2013, apelând în primul rând la conformarea benevolă a contribuabililor. Despre cele menționate de adus la cunoștință angajaților SFS.

Șef al Inspectoratului

Ion PRISĂCARU